22/05/2022

Αύξηση αριθμού αλλοδαπών στο δημογραφικό της Ελλάδας – Τι λένε τα στοιχεία

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Τα συνολικά φυσικά ισοζύγια στην Ελλάδα μετά το 2010 -και για πρώτη φορά μεταπολεμικά- είναι σταθερά αρνητικά, με αποτέλεσμα να συμβάλλουν καθοριστικά στη μείωση του πληθυσμού.

Με δεδομένο ότι εδώ και τρεις δεκαετίες οι αλλοδαποί έχουν αυξηθεί (από 200 χιλ. το 1991 σε 900 χιλ. σήμερα), τίθεται το ερώτημα της συμβολής τους στα ισοζύγια αυτά. Για να απαντηθεί το ερώτημα αυτό εξετάζονται, με βάση τα διαθέσιμα από την ΕΛΣΤΑΤ δεδομένα, τα ισοζύγια των Ελλήνων και των αλλοδαπών αναδεικνύοντας τις αποκλίνουσες πορείες τους, και στη συνέχεια εκτίθενται συνοπτικά οι βασικοί λόγοι που τα διαφοροποιούν.

Τα προαναφερθέντα αποτελούν αντικείμενο έρευνας των καθηγητών Δημογραφίας Βύρωνα Κοτζαμάνη και Αναστασίας Κωστάκη, και παρατίθενται στο 9ο ψηφιακό τεύχος της σειράς «Flash News» που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του χρηματοδοτούμενου από το ΕΛΙΔΕΚ (και υλοποιούμενο από τον ΕΛΚΕ του Παν.

Θεσσαλίας) Ερευνητικού Προγράμματος «Δημογραφικά Προτάγματα στην Έρευνα και Πρακτική στην Ελλάδα».

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, **οι αλλοδαποί, ο πληθυσμός των οποίων κυμαίνεται από 0,81 έως 0,94 εκατ. την εξεταζόμενη περίοδο (το 7,4 έως 8,4% -μέγιστο/ελάχιστο- του συνολικού πληθυσμού της Ελλάδας) είναι κατά μια δεκαετία νεότεροι από τους Έλληνες με τη μέση ηλικία τους να κυμαίνεται από 32 έως 34 έτη έναντι 43 έως 46 έτη των Ελλήνων, ενώ οι ηλικιωμένοι αλλοδαποί είναι πολύ λίγοι (το ποσοστό των 65 ετών και άνω σε αυτούς κυμαίνεται από 3 έως 5% έναντι 20 έως 24% στους Έλληνες).**

Οι αλλοδαπές γυναίκες αποτελούν ταυτόχρονα το 8,0-8,5% του συνόλου των γυναικών (ανεξαρτήτως ηλικίας) και το 11%-12,5% του συνόλου των γυναικών αναπαραγωγικής ηλικίας, ενώ στις ηλικίες αυτές είναι κατά μέσο όρο ελαφρώς νεότερες των Ελληνίδων (κατά 1 έως 2 έτη).

Τέλος, την περίοδο 2009-2020 οι μεν θάνατοι των αλλοδαπών είναι υπο-πολλαπλάσιοι αυτών των Ελλήνων (26,5 χιλ. έναντι 1,378 εκατ.), οι δε γεννήσεις τους (15,3% σχεδόν του συνόλου) ανέρχονται την ίδια περίοδο σε 177 έναντι 976 χιλ. των Ελληνίδων. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τα φυσικά ισοζύγια των αλλοδαπών το 2009-2020 να είναι θετικά (150 χιλ. περισσότερες γεννήσεις από θανάτους) ενώ των Ελλήνων να είναι αρνητικά (-402 χιλ.). Αν δε από τις απόλυτες τιμές περάσουμε στις σχετικές (γεννήσεις & θάνατοι επί 1.000 κατοίκους), οι μεγάλες αυτές διαφορές αποτυπώνονται και στους Αδρούς Δείκτες καθώς ο Δείκτης Γεννητικότητας των αλλοδαπών είναι υπερδιπλάσιος αυτού των Ελλήνων, ενώ ο Δείκτης Θνησιμότητάς τους είναι 4-5 φορές μικρότερος. Η συμβολή των αλλοδαπών, επομένως, ήταν σημαντική μετά το 2008: περιόρισαν σημαντικά, χάρη στην υπεροχή των γεννήσεων έναντι των θανάτων τις απώλειες του πληθυσμού καθώς, χωρίς αυτούς, το συνολικό φυσικό ισοζύγιο της χώρας μας το 2009-2020 θα ήταν ε αρνητικό (-402 και όχι -252 χιλ).

Σε δηλώσεις του στο Αθηναϊκό-Μακεδονικό Πρακτορείο, ο κ. Κοτζαμάνης αναφέρει ότι οι διαφορές ανάμεσα στα φυσικά ισοζύγια των δυο ομάδων (θετικά των αλλοδαπών, αρνητικά των Ελλήνων) οφείλονται κυρίως στη νεανικότητα του πληθυσμού των αλλοδαπών και πολύ λιγότερο στο ότι κάνουν περισσότερα παιδιά από τους Έλληνες. Δηλώνει δε, ότι, όσον αφορά το μέλλον, με δεδομένη την αύξηση του ποσοστού των 65 ετών και άνω και στις δυο αυτές ομάδες, οι θάνατοι αναμένεται να αυξηθούν, ενώ δεν πρόκειται να συμβεί το ίδιο με τις γεννήσεις. Επομένως, στις αμέσως επόμενες δεκαετίες η ζυγαριά θάνατοι-γεννήσεις στους Έλληνες θα γίνει ακόμη πιο αρνητική ενώ αυτή των αλλοδαπών θα μείνει θετική,

μειώνοντας τις συνολικές απώλειες.

Το πλεόνασμα, όμως, των γεννήσεων έναντι των θανάτων στους μη έχοντες ελληνική υπηκοότητα θα περιορισθεί, εάν δεν υπάρξει μαζική είσοδος νέων αλλοδαπών στη χώρα μας. Με βάση τα δεδομένα αυτά, κατά τον κ. Κοτζαμάνη τα μέσα ετήσια συνολικά φυσικά ισοζύγια στην Ελλάδα θα παραμείνουν τουλάχιστον μέχρι το 2040-2045 αρνητικά, πολύ αρνητικότερα, όμως, από τα αντίστοιχα της περιόδου 2009-2020.

Πηγή: ΑΠΕ/ΜΠΕ